

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tractatio Synoptica De Ivdiciis Ad Lib: II. Decretal:
Gregorii IX.**

**Herberstein, Ferdinand von
Tabarelli de Fatis, Donato Vincenzo**

Spirens., 1660

20. Constitutiones poenales num ad culpam gravem obligent? an ad poenam ante iudicis sententiam? an ad poenam per ipsum Reum exequendam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11416

aut specialis promissionis ad id obligetur.
Ut proinde metu mortis soluto jejunio
missam celebrare, in Triremibus Turca-
rum contra Christianos rem os agere, ma-
trimonium in gradu prohibito cum Con-
sanguinea contrahere, modo anim' con-
sumandi desit, licitum afferant. Salas, Vass:
& alij paßim.

20. Leges pœnales non ita interpre-
tandæ sunt, ut eorum violatio gravis cul-
pæ reum efficiat. Exemplum habes in de-
cretis Principum, sub pœna exilii, mul-
tæ pecuniariæ, aut corporali pœna, fe-
rarum venationem prohibentium, Azor
Tom. i. lib. 5. cap. 6. q. 4. quia in dubio dum
legislator mentem suam non explicat be-
nignior interpretatio facienda est, & lex
explicari debet de minori pœna, cap. in pa-
nis. 49. de reg. Iuris in 6. & qui ex duobus
propositis alterum tantum affirmat, alte-
rum negare videtur. L. cum Prætor ff. de ju-
dic. cap. nonne. de presump: Ergo Legislator,
qui ad pœnam tam æternam, quam tem-
poralem obligare potest, si solius tempo-
ralis meminit, non videtur intendisse ob-
ligare ad æternam: Navar: in manz. cap. 23.
num: 55.

num: 55 neque urget, quod earum trans-
 gressor mortis aut vitæ periculo expona-
 tur, quia id non sequitur ex natura ipsius
 legis violatæ; potest enim quis tanta cau-
 tela legem huiusmodi violare, ut non in-
 currat in periculum probabile talis pœnæ.
 Quam tamen opinionem ad Ecclesiasti-
 cas leges extendi nolumus; hæ enim,
 quando latæ sunt sententiæ, communiter
 ad pœnam sub mortali obligant, dum cir-
 cæcensuras veisantur. *Communis DD. quo-*
ad pœnam Excom: quo ad suspens: Azor Tom: 1.
lib: 5. cap: 6. q. 5. ipsoq; facto subinde sine
Criminis commissione ante omnem Ju-
dicis sententiam efficiunt criminofum in-
habilem ad acquirendum, vel acquisito
utendum, ita ut in conscientia abstinere
obligatus sit, ut constat ex impedimentis
Canonicis Matrimonii ex crimine con-
tractis colligitur ex Molin: Tom: 1. Tr: 2. disp.
 96. ex inhabilitate acquirendi redditus, be-
 neficii, juxta quorundam sententiam: ob
 intermissam residentiam juxta Trident. sess:
 23: ex pœna inficta, provisio de beneficio
 curato, Canonicatu, aut dignitate Eccle-
 siæ Cathedralis, ut nisi intra duos menses
 post

post diem possessionis adeptæ, fidei professionem edant, fructus suos non faciant, Trident. sess. 24. cap. 12. de Reform. ex inhabilitate acquirendi dominium bonorum incertorum, quæ v. g. ex furto, usura, rapina, possidentur, & propriis Dominis restitui non possunt, ea enim pauperibus errogari debent, aut aliâ ratione compensari, ante omnem Judicis sententiam. cap. cum tu de usur.

21. Aliud sentiendum de lege Civili in pœnalisbus, maximè si pœna nimium dura per ipsum reum exequenda foret: nisi clarè appareat talem esse legislatoris mentem, nam legem humanam oportet esse naturæ ac moribus hominum accommodatam, est autem valdè alienum à natura, ut idem cogatur esse reus, occultisui criminis proditor, ac justitiæ executor Laym. lib. 1. de leg. Tract. 4. ca. 15. n. 3. ut propterea i. qui ob crimen hæresis aut læsa Majestatis, pœnam confiscationis bonorum ipso jure incurrit, possit licetè & valdè ante Judicis sententiam alienare bona sua. L. 5. & ult. C. ad L. Julianam Majestatis 2. Beneficiarius possit beneficium retinere do-

nec